

การคิดเชิงกลยุทธ์ และแนวทางแก้ปัญหาคู่ที่เหมาะสม

(Strategic Thinking and Appropriate Problem Solving)

สถาบันฝึกอบรม บานาน่าเทรนนิ่ง

อ.ธนายุทธ สิริनुตานุรักษ์
วิทยากรและที่ปรึกษาด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร

8 QUALITY COURSE CATEGORIES

- Leadership
- Coaching
- Thinking
- Soft Skill
- Productivity
- HRM & Organization Development
- Sales & Marketing
- Team Building

การคิดเชิงกลยุทธ์และแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม (Strategic Thinking and Appropriate Problem Solving)

TH 1.12

- ระยะเวลาอบรม 1 วัน
- หลักสูตรนี้เหมาะกับพนักงานทุกระดับ

หลักการและเหตุผล

การคิดเชิงกลยุทธ์ คือ ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่เป็นอยู่ เพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ (เป้าหมาย) ที่ต้องการ ดังนั้นการคิดเชิงกลยุทธ์จะเกิดขึ้นได้ ต้องเกิดจากบุคลากรนั้น กำหนด "ปัญหา" ได้อย่างชัดเจน และมี "เป้าหมาย" ที่เด่นชัด พร้อมแรงปรารถนาในการบรรลุเป้าหมายนั้นก่อนในเบื้องต้น ก่อนนำไปสู่การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับแก้ปัญหาและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

"กลยุทธ์" มีความหมายเดียวกับคำว่า "ยุทธศาสตร์" (Strategy) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนและบัญชาการรบเพื่อเอาชนะข้าศึก แต่ในปัจจุบันนำมาประยุกต์ใช้หลากหลายวงการ โดยเฉพาะทางด้านการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการคิดเชิงกลยุทธ์เป็นขั้นแรกของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการคิดเชิงกลยุทธ์เป็นแนวคิดที่พยายามค้นหาวิธีแก้ปัญหา เป็นการสร้างกระบวนการเชิงรุกเพื่อสร้างทางเลือกที่ดีกว่าในการบรรลุเป้าหมายหรือแก้ปัญหาให้ได้มากกว่าที่จะเน้นการตั้งรับเพียงอย่างเดียว

ความชัดเจนใน "ปัญหา เป้าหมายกลยุทธ์ และทางเลือกกลยุทธ์" เป็นหัวใจสำคัญในการแก้ปัญหาให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการระบุ "ปัญหาที่แท้จริง" ย่อมสร้างความแตกต่างของทางเลือกกลยุทธ์อย่างชัดเจน ซึ่งทุกทางเลือกกลยุทธ์นั้นสามารถแก้ปัญหาได้อย่างแน่นอน แต่การเลือกกลยุทธ์ใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่เป็นอยู่ ในแง่ของความเป็นไปได้ เวลา ความเสี่ยง และผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ

ความสามารถที่ส่งเสริมความเป็นนักคิดเชิงกลยุทธ์มีดังนี้

- ความสามารถคิดอย่างเป็นกระบวนการ
- ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
- ความสามารถในการกำหนดแนวทาง
- ความสามารถในการสร้างทางเลือกตัดสินใจ
- ความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์เฉพาะหน้า

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและหลักคิดสำคัญของความคิดเชิงกลยุทธ์
- เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์เชิงกลยุทธ์ ด้วยการเรียนรู้ผ่านกระบวนการและจากตัวอย่างที่เน้นการวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติเพื่อกำหนด "ปัญหา เป้าหมายกลยุทธ์ และทางเลือกกลยุทธ์"
- เพื่อให้ผู้เรียนมีขั้นตอนแก้ปัญหาด้วยการคิดเชิงกลยุทธ์ โดยการใช้โมเดลการวางแผนแก้ปัญหาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning Model) และตารางประกอบการตัดสินใจ (PSDM Table)

รายละเอียดเนื้อหาและกิจกรรม

พื้นฐานและความเข้าใจการคิดเชิงกลยุทธ์

- กิจกรรมปรับคลื่นความถี่สมองก่อนการเรียนรู้
- เหตุผลสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการคิด
- ความหมายของการคิดแก้ปัญหา
- ความหมายของการคิดเชิงกลยุทธ์
- หลักการสำคัญของการคิดเชิงกลยุทธ์
- Activity I: แบบทดสอบการคิดเชิงกลยุทธ์
- 4 ประเด็นสำคัญของการคิดเชิงกลยุทธ์

กระบวนการพัฒนากลยุทธ์เชิงกลยุทธ์

- ความสามารถของนักคิดเชิงกลยุทธ์
  - ความสามารถคิดอย่างเป็นกระบวนการ
  - ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
  - ความสามารถในการกำหนดแนวทาง
  - ความสามารถในการสร้างทางเลือกตัดสินใจ
  - ความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์เฉพาะหน้า
- แบบทดสอบ ความสามารถแต่ละประเภท
- โมเดลการวางแผนแก้ปัญหาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning Model)
- ตารางประกอบการตัดสินใจ (PSDM Table)
- กรอบการใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ 2 ประเภท
- ขั้นตอนแก้ปัญหาด้วยความคิดเชิงกลยุทธ์
  - การค้นหาปัญหาที่แท้จริง
  - การทำความเข้าใจสถานการณ์และตั้งเป้าหมายแก้ปัญหาให้ชัดเจน
  - การพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา
  - การประเมินความเป็นไปได้และผลกระทบที่เกิดขึ้น
  - การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด
- Activity II: ตัดสินใจอย่างไรดี?
- Activity III: การแก้ปัญหาในกระบวนการ

การพัฒนากลยุทธ์เชิงกลยุทธ์อย่างยั่งยืน

- การกำหนดปัญหาเพื่อพัฒนากลยุทธ์
- แนวคิด "Knowledge is not Understanding"

5 แนวทางฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรม บานาน่าเทรนนิ่ง

080-626-9565

sale@bananatraining.com

www.banatraining.com

1. Active Learning (การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา)

หลักการของ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง(Practice by Doing)โดยใช้ความรู้ที่ผ่านการฝึกอบรม นำมาแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ บนปัญหาจริงของผู้เรียน ซึ่งหลักการดังกล่าว มีความสอดคล้องกับพีระมิดแห่งการเรียนรู้ (Learning Pyramid) ว่าผู้เรียนจะมีความรู้คงเหลือหลังเรียนรู้ (Average Learning Retention Rates) สูงถึง 75%

2. Learning Principle (หลักการเรียนรู้)

ในทุกหลักสูตรได้ใช้หลักการเรียนรู้ มาออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนแนวทางการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด ตัวอย่างกลยุทธ์ที่อยู่ภายใต้หลักการเรียนรู้ ได้แก่

ทฤษฎีหลักการทั่วไป

(Stimulus Generalization)

- การฝึกอบรมเน้นการสอนหลักการทั่วไป หรือคุณลักษณะสำคัญที่จำเป็นในการทำงาน และให้ผู้เข้าอบรมประยุกต์หลักการดังกล่าว ในสถานการณ์จริง

ทฤษฎีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน

(Theory of Identical Elements)

- การออกแบบเนื้อหาและตัวอย่างให้มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และนำไปปรับใช้ได้ง่ายขึ้น

ทฤษฎีการรู้คิด

(Cognitive Theory)

- การออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วมาใช้ ตลอดจนให้ทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากการทำงาน

3. Knowledge (ความรู้)

ใช้หลักการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning) มาออกแบบเนื้อหาคือ "จำเป็น ปรับใช้ เปรียบเทียบ และเปลี่ยนแปลง"

4.Coaching (โค้ชซิ่ง)

ในบางหลักสูตร เช่น ภาวะผู้นำ จิตวิทยาการบริหาร หรือ Growth mindset ใช้ทักษะการโค้ชและกระบวนการโค้ชซิ่ง (Coaching Process) ประกอบการบรรยาย

5.Facilitator (กระบวนกร)

วิทยากร แสดงบทบาทเป็นผู้จัดการความรู้ หรือกระบวนกร เป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

โครงสร้างการฝึกอบรม

COURSE FRAMEWORK

- สัดส่วนการบรรยาย (Training) 40% เนื้อหาตามหลักสูตร สร้างแนวคิด เทคนิควิธีการสำหรับพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น
- สัดส่วนกิจกรรม 60% ที่เกี่ยวข้องับหลักสูตร (Workshop, Case Study, Problem Solving Activity, OJT Activity, Coaching Card, Game, Team Building etc.)
- กิจกรรมปรับคลื่นความถี่สมอง (ก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนรู้)
- แบบทดสอบก่อนก่อนและหลังเรียน (Pre & Post Test)
- เวิร์คช็อป (Workshop) แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน
- กรณีศึกษา (Case Study) วิเคราะห์กรณีศึกษาและแชร์ประสบการณ์
- กิจกรรมการคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activity) นำปัญหาในการทำงานมาคิดแก้ปัญหา ตามหลักการและขั้นตอน PSDM
- กิจกรรมการสอนงาน (OJT Activity) ออกแบบและฝึกปฏิบัติการสอนงาน
- การ์ดการโค้ช Coaching Card ช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหา ค้นหาค้นหาตัวเอง ฝึกคิดและตั้งเป้าหมาย
- เกมและกิจกรรมสร้างทีมงาน (Game and Team Building) แบ่งกลุ่มเล่นเกมและสนุกสนานร่วมกันแบบ Team Building
- การนำความรู้ไปใช้ด้วยการทำ Action Plan